

HOE ZELDZAAM IS XYLARIA CARPOPHILA?

namens de PWWP

Reitze ten Cate, Burchtlaan 9, 2242 GH Wassenaar

The national mushroom recording project has revealed that *Hypholoma fasciculare* and *Mycena galericulata* are the most widespread species in the Netherlands. However, a comprehensive survey of all the estates and city parks of Wassenaar found that *Xylaria carpophila* is invariably present on cupules of old *Fagus* trees. It is proposed that this *Xylaria* species is more common than indicated by the number of records.

In september 1992 liet Lies Jansen in de Nieuwsbrief nr.7 van de Werkgroep Paddestoelen Kartering Nederland de laatste top-10 zien, vergeleken met die van 1991. *Hypholoma fasciculare* en *Mycena galericulata* streken daar om de eerste plaats.

Uiteraard zijn zulke gegevens afhankelijk van de aard van de bezochte uurhokken en de periode van het jaar waarin ze zijn onderzocht en daarnaast van de fructificatieperiode en vooral de substraatkeuze van de desbetreffende paddestoelen: algemeen voorkomende substraten en gastheerorganismen zijn een pré.

De Paddestoelen Werkgroep Wassenaarse Parken heeft het idee dat ook *Xylaria carpophila* wel eens hoog zou kunnen scoren. Hier moet dan wel systematisch naar gezocht worden. Uiteraard moet het benodigde substraat, de beukedop, aanwezig zijn.

Onze vermoedens worden natuurlijk slechts onderbouwd door de gegevens verkregen uit een beperkt aantal uurhokken maar onze bevindingen zijn evenwel toch spectaculair. Eénmaal per 14 dagen en soms vaker, bezoeken wij één van een 20-tal Wassenaarse en Haagse parken en bosjes. Daaronder zijn een aantal grote parken met vaak oude beukebomen die vermeld staan in tabel 1. In deze tabel is tevens aangegeven op welke data in 1993 wij deze parken bezochten en met + en - of wij tijdens deze excursie één of meer exemplaren van *Xylaria carpophila* aantreffen.

Clingendael	12/01 +	27/03 +	30/10 +	
Raaphorst	26/01 +	27/07 +	16/10 +	
Voorlinden	2/02 +	10/08 +		
Rust & Vreugd	15/02 +	19/06 +	28/08 -	14/12 +
Panbos	23/03 +	13/07 +		
Ockenburg	13/04 +	14/09 -		
Haagse bos	27/04 +	28/09 -		
Zorgvliet	25/05 -	9/11 +		
Reigersbergen	8/06 -	26/10 -		
Langenhorst	22/06 +			
Wittenburg	12/10 +			

Tabel 1. Presentie van *Xylaria carpophila* tijdens de excursies van de PWWP.

In de meeste parken troffen wij dus bij iedere excursie, het gehele jaar door *Xylaria carpophila* aan, in vier parken vonden we éénmaal geen enkel exemplaar en in één park

(Reigersbergen) vonden we bij geen van de twee excursies een exemplaar. Deze Geweizwam is een paddestoeltje waar je naar moet zoeken.

Zoals de naam al aangeeft komt het op beukedoppen voor en éénmaal troffen we het op een oud beukeblad aan. Een lid van onze werkgroep heeft de gewoonte om bij de eerste de beste beuk naar dit paddestoeltje te gaan zoeken en het is bijna altijd raak. Een leuke bijkomstigheid is, dat zij bij drie excursies waar geen *X. carpophila* werd gevonden niet aanwezig was!

We troffen deze soort in 1993 in tien van de elf parken aan en dat bevestigt ons vermoeden, dat in ieder geval in de binnenduinrand, waar onze parken zijn gelegen, dit paddestoeltje altijd is te vinden.

In Reigersbergen staan slechts 2 oude beuken, waar ook bij nader onderzoek in 1993 geen *X. carpophila* werd gevonden. Eén is aangetast door een *Ganoderma*. Niet tevreden over onze zoekacties gingen wij in 1994 weer aan de slag en ziet..nu werd ook in dit park *X. carpophila* gevonden.

In de Standaardlijst staat de soort als Z vermeld, wat waarschijnlijk wordt veroorzaakt door het feit dat men er in het algemeen niet naar zoekt.

Ook in Ierland, waar 5 leden van de werkgroep jaarlijks op excursie gaan, vinden we in de parken waar nog oude beuken staan regelmatig *X. carpophila*. Die was ook niet eerder in de Ierse literatuur beschreven.

We zijn daarom erg benieuwd hoe het elders in het land is gesteld en zouden de lezers willen vragen om op excursies elders serieus naar de *X. carpophila* te zoeken. Wanneer U dezelfde ervaringen hebt als wij, zouden wij het op prijs stellen wanneer U dit aan ons laat weten.

Coolia 38: 87 - 91. 1995.

OECOLOGIE VAN PADDESTOELEN EN SCHIMMELS: EEN INLEIDING. DEEL 2.

Thomas W. Kuyper, Biologisch Station, Kampsweg 27, 9418 PD Wijster
Aad Termorshuizen, Vakgroep Fytopathologie, Binnenhaven 9, 6709 PD Wageningen

In this second and last part of the introduction to fungal ecology, topics include competition between species, ecological niche, and the position of fungi in the ecosystem. Examples are mainly derived from research on basidiomycetes.

Interacties tussen schimmels en hun biotische omgeving

Interacties tussen organismen treden overal op waar verschillende soorten elkaar ontmoeten. Wat dit betreft is het meest dynamische milieu de bodem. Voor een globale indruk: de grootte-orde van bacteriën in één gram akkergrond bedraagt 10.000.000 kiemen, van actinomyceten 2.000.000, van schimmels 100.000 en van wieren 25.000.